

ASIA Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Halsuan kunta, y-tunnus 0177826-0

Puhdistettavan alueen sijainti

Köyhäjoentie 3, Halsua

Kiinteistöt 74-402-2-257, 74-402-2-286 ja 74-402-2-181

Kiinteistön omistaja

Omistajat: Risto Karhukorpi, Halsuan kunta ja Jukka Lampela

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä riittävän ajoissa kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen vaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta toimitettiin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle 2.4.2024.

Kiinteistön omistajan kuuleminen

Kiinteistön omistajia ei ole erikseen kuultu asiassa. Kiinteistöjen omistajilta pyydetään kirjallinen suostumus ennen heidän kiinteistöillään tehtävien puhdistustöiden aloittamista.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kuuleminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaista ei ole erikseen kuultu asiassa.

Aiemmat viranomaispäätökset ja lausunnot

- Halsuan rakennus- ja ympäristölautakunnan päätös jakelutoiminnan keskeyttämisestä, tehty 28.9.2022.

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

- Halsuan kunta, Vanhan SEO:n haitta-ainetutkimus. Envineer, 13.12.2023.

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Köyhäjoentie 3:n kiinteistöllä (74-402-2-286) sijaitseva vanha huoltoasema lopetti toimintansa keväällä 2023. Huoltoasema oli toiminnassa useita kymmeniä vuosia.

Alueen ja lähiympäristön nykyinen ja tuleva maankäyttö

Kiinteistöllä sijaitsevia polttoaineenjakeleun liittyviä rakenteita, kuten polttoainesäiliöitä, ja tankkauspistettä, ei ole vielä poistettu.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Kiinteistön maaperä on perusmaaltaan hiekkaa ja silttiä. Kiinteistön pintakerros on täyttöhiekkaa.

Kohde sijaitsee 1-luokan pohjavesialueen muodostumisalueella (Isoharju, 1007401). Alueen pintavedet on viemäroity asfaltoiduilla alueilla. Lähimmät pintavesistöt Venetjoki ja Halsuanjärvi sijaitsevat noin 400 ja 700 m etäisyydellä koillisessa ja lounaassa. Vedenottamo sijaitsee kohteesta pohjoiseen useamman kilometrin etäisyydellä pohjaveden virtaus suunnassa ylävirran puolella.

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehdyt maaperä-, pohja- ja pintavesitutkimukset

Kiinteistöllä suoritettiin maaperän haitta-ainetutkimus syyskuussa 2023 sekä jatkotarkkailu helmikuuhun 2024 saakka. Tutkimuksissa havaittiin maaperässä sekä paikallisesti pohjavedessä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia lähinnä olemassa olevien polttoaineenjakeleun liittyvien rakenteiden alueella.

Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Kiinteistön maaperässä on todettu MTBE/TAME-yhdisteitä, kevyitä (C5-C10), keskiraskaita (C10-C21) sekä raskaita (C21-C40) öljyhiilivetyjakeita, ksyleeniä, bentseeniä, tolueenia ja TEX-yhdisteitä.

Haitta-ainepitoisen maan pinta-alaksi arvioidaan noin 600 m² ja pilaantuneen maa-aineksen määräksi 1000-4300 tonnia.

Pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Kohteessa toteutetun tarkkailun perusteella alueen pohjavedessä todettiin öljyhiilivetyjen jakeita C10-C40, MTBE-, TAME-, ETBE- ja TBA-yhdisteitä. Tulosten perusteella kohonneet pitoisuudet kuitenkin vaikuttavat olevan paikallisia eikä lähimmässä tarkkailupisteessä pohjaveden virtaussuunnan alapuolella ole todettu vastaavia kohonneita haitta-ainepitoisuuksia. Kohteesta muutaman sadan metrin etäisyydellä länteen olevassa referenssipisteessä ei myöskään ole todettu haitta-ainepitoisuuksia.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistustavoitteet

Pilaantunut alue esitetään kunnostettavaksi siten, että haitta-aineiden jäännöspitoisuudet alittavat VNa 214/2007 mukaisen kynnysarvotason. Mikäli kunnostustavoitteeseen ei päästä teknisistä tai taloudellisista syistä, laaditaan lopputuloksesta riskinarvio. Viranomaisten kanssa käytyyn palaveriin viitaten pohjavedelle ei esitetä erillistä kunnostustavoitetta.

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet

Maaperän kunnostus toteutetaan massanvaihdolla. Arvion mukaan alueelta poistetaan noin 1000-4300 tonnia pilaantunutta maata. Alueelta poistetut haitta-ainepitoiset maamassat toimitetaan asianmukaisesti ympäristöluvanvaraiseen jätteenkäsittelylaitokseen. Kunnostustavoitteen alittavat käyttökelpoiset maa-ainekset hyödynnetään kaivantojen täytöissä samalla kiinteistöllä.

Kohteessa suoritettavan massanvaihdon yhteydessä on todennäköisesti tarpeen pumpata myös kaivantoon tulevia vesiä. Pumpattavat vedet käsitellään aktiivihillisuodattimella tai vastaavalla kevyet hiilivetyjakeet suodattavalla menetelmällä ennen pumppausta maastoon tai kunnan viemäriin. Mahdolliset muut jätteet erotellaan maa-aineksista ja toimitetaan asianmukaiseen kierrätykseen.

Työn toteuttaminen

Puhdistustyö aloitetaan keväällä 2024. Massanvaihto kohdistetaan tutkimusraportissa esitetylle pilaantuneeksi arvioidulle alueelle. Massanvaihto ulotetaan vähintään polttoainesäiliöiden alaosaan tai pohjavesipintaan saakka.

Kaivutyön laajuus ja syvyys tarkentuu kunnostuksen aikaisten ympäristötekniisten tutkimusten perusteella. Alueen maamassat kaivetaan pilaantuneeksi arvioiduilta alueilta kaivinkoneella ympäristötekniisen valvojan ohjeistamana.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Kaivetut massat lajitellaan aistinvaraisten havaintojen sekä kenttä- ja laboratoriomittauksen perusteella pilaantuneisiin ja pilaantumattomiin. Pilaantumattomiksi todetut maa-ainekset varastoidaan kohteessa, kunnes ne voidaan hyödyntää täytöissä. Pilaantuneet maa-ainekset siirretään lähistölle, pohjavesialueen ulkopuolelle perustettavalle välivarastoalueelle, josta ne kuljetetaan laadunvarmistuksen jälkeen luvanvaraiseen vastaanottoaikaan jätehuoltorekisteriin merkityn kuljetusliikkeen toimesta. Kuormat peitetään kuljetuksen ajaksi. Välivarastoalueelle siirrettävät haitta-ainepitoiset maa-ainekset sääsuojataan jatkokuljetukseen saakka. Varastointi tehdään lähtökohtaisesti asfaltoidulla alueella ja välivarastointialueen reunat pengerretään tarvittaessa valumien ehkäisemiseksi.

Vesien käsittely

Kaivuun yhteydessä pumpattavien kaivantovesien puhdistustyö tehdään aktiivihiihiisuodatuksella tai vastaavalla kevyet öljyhiilivetyjakeet suodattavalla menetelmällä. Suodatetut vedet lasketaan puhdistuksen jälkeen joko maastoon tai kunnan viemäriin. Veden suodatusta tarkkaillaan päivittäin otettavilla näytteillä, joista tutkitaan laboratoriossa öljyhiilivetyjen C5-C40 pitoisuudet, BTEX-yhdisteet ja oksygenaatit.

Puhdistustöiden valvonta, seuranta ja tarkkailu

Pilaantuneista massoista laaditaan siirtoasiakirjat ja ohjataan ne asianmukaiseen käsittelyyn haitta-ainepitoisuuksien perusteella lajiteltuna. Ympäristötekniinen valvoja toteuttaa kaivualueella tarvittavat näytteenotot ja mittaukset riittävän kaivussyvyyden ja -laajuuden varmistamiseksi. Tarvittavat laboratorioanalyysit teetetään alihankintana akkreditoitussa laboratoriossa.

Puhdistustyön aikana sekä sen päätyttyä kaivualueelta otetaan seuranta- ja jäännöspitoisuusnäytteitä, jotka lähetetään analysoitavaksi akkreditoituun sopimuslaboratorioon. Laboratoriossa maanäytteistä analysoidaan öljyhiilivetyjakeet C5-C40, BTEX-yhdisteet ja

oksygenaattit. Tarvittaessa analytiikkaa laajennetaan, mikäli kunnostustöiden yhteydessä sellaiselle todetaan tarvetta.

Puhdistamisen terveys- ja ympäristövaikutukset ja niiden ehkäisy

Työstä aiheutuu melua työkoneiden ja raskaan liikenteen osalta. Puhdistamisesta aiheutuvat ympäristövaikutukset vastaavat siten normaalin maankaivutyön ympäristövaikutuksia.

Ulkopuolisten pääsy työmaalle estetään ja työmaa-alue merkitään selvästi. Alueella työskentelevillä ja vierailevilla tulee olla asianmukaiset suojaruusteet. Sääolosuhteet (esim. kuivuus, voimakas tuuli ja sade) huomioidaan työn suorituksessa, tarvittaessa työt keskeytetään. Pölyämisen estämiseksi maakasoja kastellaan tai pidetään peitettynä tarvittaessa.

Haitta-aineiden leviäminen kunnostuksen yhteydessä estetään, joten maaperän puhdistustyön ei arvioida aiheuttavan ympäristöön haitallisia vaikutuksia.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

Puhdistustyön aloitusilmoitus toimitetaan ympäristöteknisen valvojan toimesta Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle sekä Halsuan kunnan ympäristöviranomaiselle ja kiinteistöjen omistajille. Ilmoituksessa kerrotaan työn aikataulu sekä vastuuhenkilöiden nimet ja yhteystiedot.

Tehdyistä maaperään kohdistuneista tutkimus- ja mahdollisista puhdistustoimenpiteistä sekä toimenpiteiden jälkeisestä riskitilanteesta laaditaan loppuraportti, joka toimitetaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Halsuan kunnan ympäristöviranomaiselle sekä kiinteistönomistajille kolmen kuukauden kuluttua työn päättymisestä.

Viranomaisen ratkaisu

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on tarkastanut Halsuan kunnassa sijaitsevien kiinteistöjen 74-402-2-257, 74-402-2-286 ja 74-402-2-181 pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen ja hyväksyy sen seuraavin määräyksin:

Puhdistustavoitteet

1. Alue tulee puhdistaa sellaiseen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Alueelta tulee poistaa pilaantuneet maa-ainekset, joiden öljyhiilivetyjen, BTEX-yhdisteiden tai oksygenaattien pitoisuudet ylittävät VNa 214/2007 mukaiset

kynnysarvot. Lisäksi alueelta tulee poistaa jätteensekaiset maa-ainekset, jotka sisältävät jätettä yli 10 tilavuusprosenttia.

2. Päätös on voimassa viisi vuotta. Mikäli puhdistamiselle on tarpeen hakea lisää aikaa, on asiasta tehtävä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi perusteltu esitys. Esitys on toimitettava tiedoksi myös Halsuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja kiinteistön omistajalle.

Alueen yleinen hoito ja järjestys

3. Puhdistettava alue on aidattava ja varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.
4. Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus ja muut puhdistukseen liittyvät työvaiheet on suunniteltava ja toteutettava siten, että pilaantunutta maa-ainesta ei leviä ympäristöön. Puhdistustyön aikana on huolehdittava, ettei puhdistamisesta aiheudu haittaa tai vaaraa alueella tai sen lähistöllä oleskeleville eikä muuta terveys- tai ympäristöriskiä.

Maa-ainesten käsittely ja varastointi

5. Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 9. mukaisesti, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottoaikaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineksia.
6. Kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset ja eri käsittelypaikkoihin toimitettavat haitta-ainepitoiset maa-ainekset on pidettävä erillään kaivun, lastaamisen, mahdollisen välivarastoinnin ja kuljetuksen aikana.
7. Kaivettuja maa-aineksia voidaan tarvittaessa välivarastoida asfaltoidulla alueella esim. näytteiden analysoinnin vaatiman ajan. Välivarastoinnin on oltava mahdollisimman lyhytaikaista ja se on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-ainepitoisten suoto- ja valumavesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa. Valvoja voi tarvittaessa antaa määräyksiä maa-ainesten peittämisestä tai muista tarvittavista toimenpiteistä.
8. Mikäli välivarastointi toteutetaan päällystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen pilaantumattomuus varmistettava edustavalla näytteenotolla välivarastoinnin päätyttyä.

Kaivettujen maa-ainesten hyötykäyttö

9. Puhdistettavalla alueella voidaan hyödyntää sieltä kaivettavia maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat kynnsarvot. Kaivettuja maa-aineksia ei saa sijoittaa orsi- tai pohjavesikerrokseen.
10. Hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää edustavan näytteenoton avulla ennen maa-ainesten hyödyntämistä.
11. Hyötykäytettyjen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja hyödyntämispaikat on dokumentoitava ja merkittävä kiinteistöä koskeviin asiakirjoihin. Selvitys maa-ainesten hyötykäytöstä on liitettävä määräyksessä 20. edellytettyyn loppuraporttiin.

Maa-ainesten kuljettaminen

12. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille toiminnanharjoittajalle. Pilaantunut maa-aines on peitettävä kuljetuksen ajaksi ja liikenne on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu pöly- tai meluhaittoja. Lisäksi pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat, joista tulee ilmetä jätelain (646/2011) 121 §:n edellyttämät tiedot. Siirtoasiakirjat on oltava mukana kuljetuksen aikana ja se on luovutettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjoja on säilytettävä kolme vuotta.

Puhdistustyön lopputuloksen toteaminen

13. Kaivutyön lopuksi kaivantojen seinämistä ja pohjista tulee ottaa jäännöspitoisuusnäytteet. Ne on otettava niin, että kaivualueen maaperään jäävät haitta-ainepitoisuudet tulevat luotettavasti selvitettyiksi. Näytteistä on analysoitava laboratoriossa vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.
14. Kohonneita, kynnsarvo- tai alueen taustapitoisuustason ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset tulee merkitä selkeästi erottuvalla huomiorakenteella.

Pohjaveden tarkkailu

15. Kunnostustyön päättyessä kaivantoon tulee asentaa pohjaveden tarkkailukaivo/putki. Putken tulee olla suurihalkaisijainen (esim. 200 mm) ja sen siiviläosuuden tulee ulottua vähintään 1-1,5 m vesipinnan alapuolelle sekä noin puoli metriä vesipinnan yläpuolelle. Putki tulee sukittaa tarvittaessa. Putken asentamisesta ja sijoituspaikasta tulee pyytää ELY:n kommentti siinä vaiheessa, kun kaivanto on auki.

16. Kaivantoveden näytteenoton tulosten sekä puhdistuksen aikaisten maaperän tutkimustulosten ja muiden havaintojen perusteella on tehtävä arvio pohjaveden jatkotarkkailutarpeesta sekä tarvittaessa suunnitelma pohjavesitarkkailun toteuttamisesta ja mahdollisten lisäputkien asentamistarpeesta. Suunnitelmassa on esitettävä pohjaveden havaintoputken/putkien sijainti, näytteenottiheys perusteluineen, analysoitavat haitta-aineet, näytteenotto- ja analysointimenetelmät sekä tulosten arviointi. Arvio tarkkailun jatkotarpeesta sekä tarvittaessa tarkkailusuunnitelma on liitettävä määräyksessä 22 edellytettyyn loppuraporttiin.

Pilaantuneen veden käsittely

17. Pilaantuneen maan kaivantoihin mahdollisesti kertyvästä vedestä on otettava edustavia vesinäytteitä. Näytteistä on tutkittava alueella tehdyissä maaperätutkimuksissa todetut haitta-aineet.
18. Tarvittaessa vesi on poistettava esimerkiksi imuautolla tai vesi on puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla. Vesien käsittelyyn ja johtamiseen liittyvä suunnitelma on esitettävä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen tarkastettavaksi. Jos kaivantoihin kertyvä vesi viemäroidään, on veden viemärintiin pyydettävä lupa alueen vesihuollosta vastaavalta laitokselta ja noudatettava sen antamia ohjeita ja määräyksiä. Vesihuollon liittymispalveluiden lupa tulee esittää viranomaiselle ennen johtamisen aloittamista.

Tiedottaminen, valvonta, kirjanpito ja raportointi

19. Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa päätöksen määräysten noudattamisesta ja puhdistustyön valvonnasta. Valvonnasta vastaavan nimi ja yhteystiedot sekä puhdistuksen aloittamisajankohta on ilmoitettava kirjallisesti Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Halsuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle ennen toimenpiteiden aloittamista. Edellä mainituille tahoille on ilmoitettava myös tämän päätöksen mukaisten puhdistustoimenpiteiden lopettamisajankohta.
20. Mikäli puhdistustyön aikana maaperässä havaitaan haitta-aineita, joita ei ole todettu aiemmissa tutkimuksissa tai havaitaan muita lähtötiedoista poikkeavia asioita, jotka voivat vaikuttaa mahdollisiin ympäristö- ja/tai terveysriskeihin, on kyseisistä havainnoista ilmoitettava viipymättä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle, Halsuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle jatkotoimenpiteiden sopimiseksi.
21. Työn aikana on pidettävä kirjaa näytteenottosuunnitelman mukaisesti maaperänäytteenotosta, eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-

ainesten haitta-ainepitoisuuksista ja määristä sekä puhdistettavalla alueella hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista, määristä ja hyödyntämispaikoista.

22. Tämän päätöksen mukaisista tutkimus- ja puhdistustoimenpiteistä on laadittava loppuraportti, jossa on esitettävä puhdistustyön toteuttaminen ja karttapiirustus toteutuneista kaivualueista ja -syvyyksistä, kuvaus työn aikaisista näytteenottomenetelmistä ja yhteenveto työn aikaisesta näytteenotosta, kirjanpitoliedot poistetuista haitta-ainepitoisista maa-aineksista, haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen alueella, analyysitulokset puhdistetun maaperän haitta-aineiden jäännöspitoisuuksista ja näytteenottoaikojen sijainnit karttapiirustuksessa esitettyinä sekä yhteenveto mahdollisten vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä. Raporttiin on liitettävä yhteenveto pilaantuneiden maa-ainesten siirtoasiakirjoista. Mikäli puhdistuksessa ei ole päästy asetettuun puhtaustasoon, on loppuraportissa esitettävä maahan jääneen pilaantuneen alueen sijainti kartalla sekä esitettävä arvio maaperään jääneiden haitallisten aineiden aiheuttamista ympäristö- ja terveysriskeistä ja maaperän puhdistustarpeesta.

Loppuraportti on toimitettava Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Halsuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistöjen omistajille kolmen kuukauden kuluessa kaivutyön loppuunsaattamisesta.

Määräysten ja päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (PIMA-asetus, 214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot. Asetuksen 3 §:n mukaan, mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon tai alueella, jolla

taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, alueen taustapitoisuuden, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnin on asetuksen 2 §:n mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle. Asetuksessa luetellaan seikat, jotka on otettava arvioinnissa huomioon. Ilmoituksessa esitetty maaperän ja pohjaveden puhdistustarpeen arvioinnin tulee täyttää asetuksen vaatimukset.

Pilaantunutta maaperää puhdistettaessa tulee usein esille seikkoja, joihin ei ole ennakkotutkimuksista ja -suunnitelmista huolimatta pystytty varautumaan, esim. maaperässä todetaan uusia haitta-aineita, maaperässä todettavat haitta-ainepitoisuudet poikkeavat merkittävästi aiemmista tutkimuksista, pilaantunut alue on arvioitua laajempi tai kaikkea pilaantunutta maa-ainesta ei voida poistaa. Tämän vuoksi valvontaviranomaisen voi olla tarpeen antaa uusia ohjeita tai määräyksiä työn aikana. (Määräykset 18. ja 20.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). Määräyksissä on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaiset velvoitteet.

Määräyskohtaiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 133 §:n mukaan pilaantunut maaperä ja pohjavesi (*pilaantunut alue*) tulee puhdistaa siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Jäännöspitoisuusnäytteenotolla todennetaan maaperän haitta-ainepitoisuudet pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen. Näytteenotolla varmennetaan edellytetyjen puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tieto maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista. (Määräykset 1.–2., 17. ja 18.)

Pilaantuneen maan kaivualueet on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta ja muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle. (Määräys 3.)

Jätelain (646/2011) 13 §:ssä säädetään, ettei jätteestä tai jätehuollosta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. (Määräykset 3., 4., 7.–9. ja 12.)

Jätelain 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista käyttää uudelleen, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään. (Määräys 5.)

Jätelain 29 §:n mukaisesti maaperän ja pohjaveden puhdistustyön yhteydessä kaivettavat jätejakeet on edellytetty toimitettavaksi hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottoipaikkaan. (Määräys 5.)

Jätelain 15 §:ssä säädetään lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. (Määräys 6.)

Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytyille kuljettajalle. (Määräys 12.)

Valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen (179/2012) 11 §:n mukaan jäte voidaan kuljettaa peitettynä, jos siten voidaan varmistua siitä, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana. Poistettavat pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi ja haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on edellytetty pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 12.)

Jätelain 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneesta maa-aineksesta. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. Siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista ja niiden vahvistamisesta on säädetty valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen 24 §:ssä. (Määräys 12.)

Ympäristönsuojelulain 209 § n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (Määräykset 10., 13., 15. ja 17.)

Päätöksessä on hyväksytty ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisesti puhdistustyön yhteydessä kaivettujen haitta-ainepitoisuuksiltaan kynnysarvot alittavien maa-ainesten hyötykäyttö puhdistettavalla alueella. Maita ei kuitenkaan saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen, jottei niistä aiheudu riskiä orsi-/pohjaveden laadulle. Päätöksessä on edellytetty täytöissä hyötykäytettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien ja sijoituskohteiden dokumentointia,

jotta maa-ainekset voidaan huomioida asianmukaisesti tulevien kaivutöiden yhteydessä. (Määräykset 9. ja 11.)

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvilläolovelvollisuus). Puhdistamisen vaikutuksia alueen pohjaveteen on seurattava näytteenoton avulla, koska puhdistettava alue sijaitsee pohjavesialueella. (Määräykset 15. ja 17.)

Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan toiminta on järjestettävä niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Puhdistettavan alueelta mahdollisesti syntyvän pilaantuneen veden poistamisella varmistetaan, etteivät vedessä olevat haitta-aineet pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle eivätkä aiheuta enempää maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräykset 17. ja 18.)

Ympäristönsuojelulain 172 §:ssä ja jätelain 122 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tiedoksisaantioikeudesta tehtävänsä suorittamista varten. Määräykset 19.–22. on annettu viranomaisvalvonnan kannalta. Puhdistamisen aikainen kirjanpito ja puhdistamisen raportointi ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta. Kirjanpidolla ja raportilla dokumentoidaan tehty näytteenotto-, kaivu- ja muut puhdistustoimenpiteet.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 3, 4, 11, 24 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen muuttamisesta (341/2009)

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 464 €.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 58 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 8 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa viisi vuotta päätöksen antopäivästä.

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 200 §:n perusteella tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää täytäntöönpanon.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Ilmoituksen tekijälle (sähköisesti)

Tiedoksi

Kiinteistöjen omistajat

Halsuan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa <https://www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa>.

Tietojärjestelmään merkitseminen

Alueen maaperää koskevat tiedot päivitetään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä olevassa valitusosoituksessa.

Lisätiedot

Asia on käsitelty Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen pohjaveden suojelun ryhmässä. Lisätietoa asiasta antaa Katja Viitaniemi.

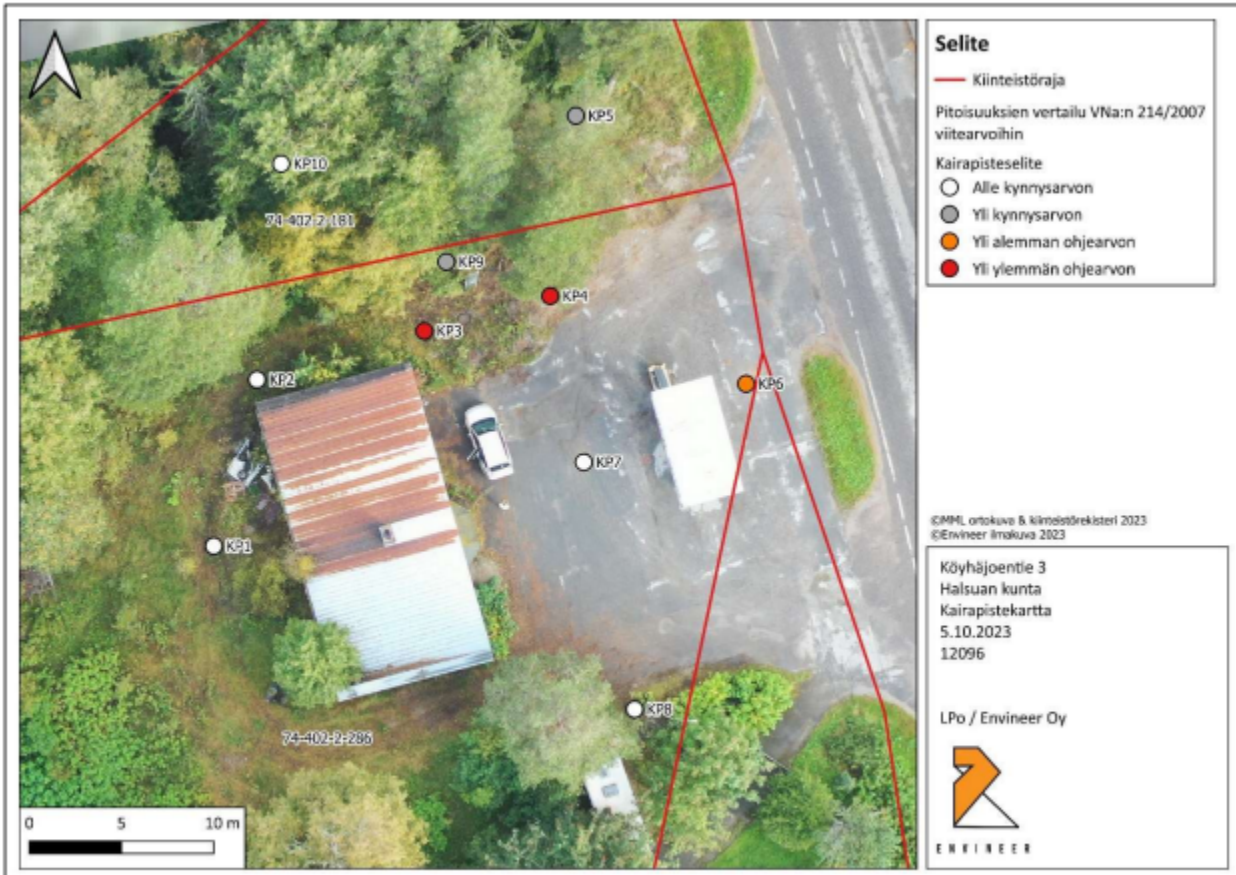
Hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Päätöksen on esitellyt Katja Viitaniemi ja ratkaissut Nico Karlström.

Liitteet

Liite 1. Puhdistettavan alueen sijaintikartta
Liite 2. Valitusosoitus

Liite 1: Puhdistettavan alueen sijaintikartta. Lähde: Haitta-ainetutkimus, Envineer.

Kuva 3. Kairapisteiden toteutuneet sijainnit.

Liite ELY-keskuksen päätökseen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Milloin päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vaatimatta, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi seitsemäntenä päivänä päätökseen merkitystä postiinjättöpäivästä, ellei muuta näytetä. Milloin päätös on lähetetty sähköisenä viestinä vastaanottajan suostumuksella, se katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään. Jos kyseessä on yleistiedoksianto tai julkinen kuulutus, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen/kuulutuksen julkaisemisesta.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja. Jollei hallintotuomioistuin toisin määrää, valtakirjaa ei tarvitse esittää, jos: 1) päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa; 2) asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa; 3) valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle. Valitus liitteineen voidaan toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen voi tehdä Vaasan hallinto-oikeuteen myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomais toiminnassa annetussa laissa (13/2003). Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Suljetussa laitoksessa oleva voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty tätä tehtävää laitoksessa hoitamaan, tai laitoksen johtajalle ja tämän on toimitettava valitus viipymättä toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 €. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, Vaasa, 4. krs
Postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin:	Kirjaamo 029 56 42780
Puhelinvaihde:	029 56 42611
Faksi:	029 56 42760
Sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
Aukioloaika:	ma-pe klo 8.00–16.15

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja EPOELY/954/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/954/2024 har godkänts elektroniskt

Viitaniemi Katja 16.04.2024 15:02

Karlström Nico 16.04.2024 14:54